

CZYNNIKI CHEMICZNE W ŚRODOWISKU PRACY

SPIS TREŚCI

JOLANTA SKOWROŃ LIDIA ZAPÓR MAŁGORZATA POŚNIAK

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA SZKODLIWYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH.....	7
1.1. Cele rozdziału	7
1.2. Definicje	8
1.3. Klasyfikacja szkodliwych substancji chemicznych	8
1.4. Rodzaje zatruc	9
1.5. Drogi wchłaniania do organizmu szkodliwych substancji chemicznych	10
1.5.1. Wchłanianie w drogach oddechowych	11
1.5.2. Wchłanianie par i gazów	12
1.5.3. Wchłanianie aerozoli.....	12
1.5.4. Wchłanianie przez skórę.....	13
1.5.5. Wchłanianie w przewodzie pokarmowym	14
1.6. Metabolizm i wydalanie	14
1.7. Sposoby działania szkodliwych substancji chemicznych	15
1.7.1. Działanie miejscowe substancji chemicznych.....	15
1.7.2. Działanie drażniące.....	15
1.7.3. Działanie drażniące na skórę.....	16
1.7.4. Działanie drażniące na oczy	16
1.7.5. Działanie drażniące na układ oddechowy.....	16
1.7.6. Działanie uczulające	17
1.8. Działanie układowe szkodliwych substancji chemicznych	17
1.8.1. Działanie rakotwórcze i mutagenne substancji chemicznych	18
1.8.2. Klasyfikacja czynników rakotwórczych przyjęta w Polsce.....	18
1.9. Dopuszczalne stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.....	19
1.10. Ocena ryzyka zdrowotnego związanego z narażeniem na czynniki chemiczne	22
1.11. Zasady oceny działania toksycznego substancji chemicznych.....	24
1.12. Toksyczne działanie wybranych substancji chemicznych	27
1.12.1. Działanie toksyczne pestycydów.....	27
1.12.2. Czynniki rakotwórcze w środowisku pracy	35
1.12.3. Szkodliwe substancje wydzielające się podczas przetwórstwa tworzyw sztucznych.....	43
1.13. Podsumowanie	53
1.14. Pytania kontrolne	54
1.15. Słowniczek	57
1.16. Bibliografia	62

MAŁGORZATA POŚNIAK MAŁGORZATA SZEWCZYŃSKA

2. OCENA NARAŻENIA ZAWODOWEGO NA SZKODLIWE SUBSTANCJE CHEMICZNE	65
2.1. Cele rozdziału	65
2.2. Definicje.....	65
2.3. Wprowadzenie.....	67
2.4. Monitoring środowiska pracy.....	68
2.4.1. Identyfikacja substancji szkodliwych.....	68
2.4.2. Oznaczanie substancji szkodliwych w powietrzu na stanowiskach pracy.....	70
2.4.3. Obliczanie wskaźników narażenia i ocena narażenia zawodowego	84
2.5. Monitoring biologiczny	87
2.6. Kontrola jakości pomiarów stężeń substancji szkodliwych w środowisku pracy	90
2.7. Podsumowanie	90
2.8. Pytania kontrolne.....	92
2.9. Słowniczek	95
2.10. Bibliografia.....	97

JOLANTA SKOWROŃ LIDIA ZAPÓR

3. KARTY CHARAKTERYSTYK SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH	99
3.1. Cele rozdziału	99
3.2. Definicje.....	99
3.3. Wstęp	99
3.4. Przepisy prawne	100
3.5. Zawartość karty charakterystyki substancji niebezpiecznych.....	104
3.5.1. Znakowanie niebezpiecznych substancji chemicznych	110
3.5.2. Określenia rodzaju zagrożenia stwarzanego przez niebezpieczną substancję chemiczną – zwroty R wg rozporządzenia MZiOS z dnia 21 sierpnia 1997 r. wraz z późn. zm.	110
3.5.3. Określenia dotyczące prawidłowego postępowania z niebezpieczną substancją chemiczną – zwroty S wg rozporządzenia MZiOS z dnia 21 sierpnia 1997 r. wraz z późn. zm.	112
3.5.4. Przeznaczenie Kart Charakterystyki Substancji Niebezpiecznych	114
3.6. Podsumowanie.....	115
3.7. Słowniczek	116
3.8. Pytania kontrolne.....	117
3.9. Bibliografia.....	118

MAŁGORZATA POŚNIAK

4. LIKWIDACJA ŹRÓDEŁ ZAGROZEŃ CHEMICZNYCH.....	119
4.1. Cele rozdziału	119
4.2. Definicje.....	119
4.3. Wprowadzenie.....	119
4.4. Bezpośrednie metody eliminacji źródeł zagrożeń	120
4.5. Pośrednie metody eliminacji zagrożeń chemicznych	122
4.6. Podsumowanie.....	123
4.7. Słowniczek	123
4.8. Bibliografia.....	123

ALEKSANDER LISOWSKI

5. ŚRODKI OCHRONY ZBIOROWEJ - SYSTEMY WENTYLACJI OGÓLNEJ I MIEJSCOWEJ	124
5.1. Cele rozdziału	124
5.2. Definicje.....	124
5.3. Zasady działania systemów wentylacyjnych.....	126
5.3.1. Wentylacja naturalna	126
5.3.2. Wentylacja mechaniczna	127
5.4. Wentylacja ogólna.....	127
5.5. Wentylacja miejscowa.....	130
5.6. Ogólne zasady projektowania wentylacji.....	135
5.7. Podsumowanie.....	137
5.8. Słowniczek	138
5.9. Pytania kontrolne.....	140
5.10. Bibliografia.....	141
6. SKOROWIDZ	142